

EEN KERSTSPROOKJE

DOOR

L. SPELBERG-STOKMANS

HET is zo heel lang geleden, toen de aarde, waarop wij wonen geschapen werd, dat niemand van ons precies weet, wat er toen allemaal gebeurd is. Tegenwoordig kan je alles in boeken of kranten precies lezen, maar wat wij van heel, heel, heel vroeger weten, moeten we maar zo'n beetje raden uit wat de mensen elkaar hebben verder verteld. Dan weet je het nog nooit helemaal, want de aarde is zo groot en er zijn zoveel plekjes waar men toen van elkaar nog niets af wist, dat al die verhalen weer verschillend zijn.

Zo heb ik horen vertellen, dat eens, toen de aarde nog heel jong en fris was en alles er voor het eerst groeide, — de engelen onder de mensen woonden. De aarde was toen één vreugdehof, waar iedereen gelukkig kon zijn. De mensen waren blij met alles, wat door God geschapen was en waar zij met volle teugen van mochten genieten. Wat was er veel en hoe was het mogelijk, dat God de aarde zó rijk had kunnen maken! Hoe groot was zijn liefde, om Zijn mensenkinderen zoveel te schenken!

De engelen wezen hen overal de weg door deze vreugdehof, leerden hen voedsel te vinden, om hun lichaam in stand te houden en deden hen tot in de kleinste schuilhoekjes de wonderen van Gods' schepping kennen, van het kleine duinviooltje, dat beschroomd zijn bloemengezichtje uit de groene blaadjes steekt, tot de steile berghellingen, die naar de hemel wijzen en waartegen een mens zich zo klein kan voelen als de mier aan zijn voet.

Ontdekkingsreizen waren het, die de mensen dagelijks maakten in de vreugdehof. De kleine kinderen, die geboren werden, konden natuurlijk niet altijd mee en de moeders bleven dan ook vaak thuis om op de kleintjes te passen. Vandaar, dat moeders vaak meer erg hebben in zo'n klein duinviooltje en vaders in de steile en stoere berghellingen. Maar toch behoefden ze niet altijd thuis te blijven. De engelen zorgden er wel voor, dat zij ook eens iets meer van de aarde te zien kregen en stuurden hun boden, de kleine, fijne elfjes, om op de kindertjes te passen. Met een gerust hart konden de moeders dan weggaan, want bij de elfjes waren hun kinderen veilig. Zij zongen de hele kleintjes in slaap, wanneer het daglicht te scherp werd voor hun zwakke oogjes en zij met hun knuistjes die oogjes rood wreven, en krijsten van ongemak. Zij tilden voorzichtig een kleine peuter overeind, die door zijn dikke buikje de steen voor zijn voetje niet had kunnen zien en voorover gestruikeld was met zijn neus in het zand. Zij namen de groteren bij de hand en wezen hen op alle grote en kleine bloemen langs de weg. Op het kleine zwarte stipje, dat eerst een stofje leek, maar later een diertje bleek te zijn, veel en veel kleiner dan zichzelf, maar dat toch ook leefde en een bestemming had op aarde.

Zij lieten hen zien hoe mooi het was, wanneer de grote zon begon te dalen en ging verdwijnen achter de heuvelrand in de verte en vertelden, hoe straks,

wanneer zij zelf in slaap zouden zijn en hun ouders weer waren teruggekeerd, de hemel donkerder en donkerder zou worden en vol zou zijn met mooie lichtende sterren.

Eigenlijk leerden de elfjes aan de kinderen op eenvoudige wijze, wat de engelen aan de grote mensen leerden, zodat zij er later, wanneer zij ook meemochten op de ontdekkingsreizen, meer van zouden begrijpen en genieten.

Blijdschap was er in de vreugdehof. Er werd gedanst en gezongen; daar deden ze allen aan mee, groten en kleinen, engelen en elfen. En niemand vond dat vreemd. Zij zongen tesamen de Ene Muziek, die iedereen kende,

en waar zij telkens weer andere wijzen op bedachten, de Muziek, die overal opklonk en alle levende wezens blij maakte. Die muziek was van God, dat wisten zij Allemaal: — daarin zongen zij hun vreugde en dankbaarheid uit waarvoor zij geen woorden konden vinden — daarin was één blijde jubel, de jubel van de aanbedding van God.

Jammer genoeg is het niet altijd zo op de aarde gebleven. Dat kwam zo. De mensen hielden op met hun onderzoekstochten. Dichtbij blijven vonden zij toch gemakkelijker. Planten, die zij onderweg hadden gevonden, brachten zij mee en zetten die in de grond dichtbij de plek, waar zij woonden. Zo begonnen zij hun eigen voedsel te verbouwen. Nu, dat was goed, want grote mensen moeten er nu eenmaal voor zorgen, dat zijzelf en hun kinderen in leven blijven. Maar niet goed was het, dat

zij nu het stukje grond, waar zij woonden met heel andere ogen begonnen te bekijken dan vroeger. Eerst was het : wat moeten wij dankbaar zijn, voor wat God ons allen geeft. — Maar nu werd het voortaan : dit is onze grond, en wie het waagt die aan te raken, zal eens zien, wat er gebeurt ! Dat werd het begin van allerlei narigheid, die gemaakt heeft dat alle vreugde onder de mensen ging verdwijnen.

Geloof je nu heus, dat mensen, die zo vechten voor wat zij het hunne noemen, vrienden kunnen zijn onder elkaar ? Dat was toch immers onmogelijk. Want ieder, die zich even te ver waagde, werd onmiddellijk de vijand van hem, die er woonde.

Nee, het was met de vriendschap en het geluk onder de mensen vreemd gesteld. Zij leefden niet langer voor en met elkaar ; ieder zorgde alleen voor zichzelf. Hoge muren begonnen zij te bouwen opdat zij elkaar maar niet in de weg zouden behoeven te komen. Maar overal, waar zo'n muur werd opgericht, werd de zon buitengesloten en het licht gedempt. De engelen schrokken en vluchtten weg. Zij voelden zich niet meer thuis op de aarde, waar alles zo vreemd begon te worden en Gods muziek vergeten scheen te zijn. Eerst bleven de elfjes nog met de kinderen spelen. Zij merkten nog niet hoe alles ging veranderen, want bij de kinderen bleef het nog lange tijd zoals het was. Daar werden nog gezongen, de wijzen van de Muziek. Maar als de ouderen dit hoorden, schudden zij glimlachend het hoofd en zeiden : „Hoor eens hoe zij zingen. Het zijn nog echte kinderen, die nog niet weten, wat er in de wereld te koop is. Later zullen zij zelf wel lachen om die kinderachtige wijsjes !” En zij kregen gelijk, want toen de kinderen ouder en volwassen werden, begonnen zij er zich over te schamen en keken naar de elfjes, hun speelmakertjes en vriendjes, niet meer om. Bedroefd gingen toen ook de elfjes heen, Nu waren er nergens op de aarde hemelse wezens meer. De mensen vonden dat helemaal niet erg, want zij hadden er werkelijk geen tijd meer voor en bovendien . . . engelen en elfen bestonden toch niet echt. — Dat hadden zij maar gedroomd, toen zij nog jong en gelukkig waren in de vreugdehof.

Toch konden zij met al hun druk-zijn en gewichtig-doen een onrustig gevoel in hun hart maar niet onderdrukken. Het leek aldoor, alsof zij iets misten. Wat kon dat toch zijn ? Tot een van hen in een verloren ogenblik begon te neuriën en daarbij zacht de snaren van een oud vergeten instrument aantokkelde. Toen kwam er in de ogen van enkelen een nieuwe glans : Dat waren de klanken van vroeger, die zij al die tijd vergeten hadden ! Zij probeerden ze weer na te spelen en te zingen, maar konden niet goed meer op de wijs komen en bleven halverwege steken. Arme mensen !

Een enkele van hen, die door iedereen dwaas genoemd werd, zat luisterend stil en probeerde zich elke dag iets meer te herinneren van die muziek. De anderen vonden die zo mooi, dat zij probeerden de klanken ervan op een machinetje na te maken. Nu behoeften zij er geen moeite meer voor te doen en konden zij elk ogenblik het hemelse wijsje horen. Maar het maakte hen niet langer blij en begon spoedig te vervelen. Het machinetje brak en werd bij de meesten tussen de rommel in een verloren hoekje gezet. Niemand dacht meer aan Gods muziek, die blij en gelukkig maakt — Zonder die muziek kon men immers ook best leven ?

Maar de engelen zagen vanuit de hemel op hun vroegere vrienden neer.

Wat was alles nu treurig daar beneden! De muziek was van de aarde weggevlucht, terug naar de hemel, waar zij veilig was. Maar wat bleef er nu nog voor vreugde onder die arme mensenkinderen over? Overal was haat en vijandschap in plaats van liefde. Over de hele aarde hadden de mensen zich verspreid en waren in groepen bij elkaar gaan wonen, maar de ene groep gunde de ander niet, dat die iets meer bezat. Vreselijke oorlogen werden er gevoerd uit begeerte naar bezit en naar macht. Als het om het „hèbben”, ging zagen de mensen er niet tegenop om elkaar het leven te benemen, dat zij toch *allen* van God ontvangen hadden.

en knipten die met een groten gulden hemelschaar in stukjes

Koud en donker werd zo het leven op aarde, vreugdeloos en zonder muziek. Door een groot medelijden bewogen namen toen de engelen de muziek van God en knipten die met een grote, gulden hemelschaar in duizenden en nog eens duizenden stukjes.

Die ontelbaar vele kleine stukjes strooiden zij toen vanuit de hemel uit over de aarde, zodat in elk mensenhart één zo'n klein stukje terecht kwam. Vanaf dat ogenblik zouden de mensen niet meer ongelukkig behoeven te zijn over de vreugde, die zij verloren hadden, want wie heel stil was en luisterde, hoorde iets van de Eeuwige Muziek in zijn eigen hart.

Nu zou je natuurlijk denken, dat het toen alles weer goed en gelukkig zou worden op de aarde? Maar dan weet je nog niet, dat er zovelen zijn, die alles weten en kunnen, behalve eenvoudig blij en gelukkig zijn. Voor alles

kunnen zij zich druk maken, maar om een blij, gelukkig mensenkind te zijn, moet je je juist niet altijd zo druk maken. Dat wisten de mensen niet, en daarom bleef het even eentonig en droevig op aarde als tevoren, niettegenstaande het stukje van de ene muziek, dat nu in ieders hart verborgen lag.

Eens, toen de zon al lang gedaald was, en de sterren hoog aan de hemel stonden, hoorde een van de engelen, die de wacht hield, een ongewone klank. Ja, het kwam van beneden. Hij luisterde nog eens goed en — ja . . . daar hoorde hij heel ver weg een zachte muziek. Waren de mensenkinderen dan die muziek toch niet helemaal vergeten? Hoe lang was het nu al geleden, dat hij zo iets van beneden gehoord had? De engel wist het zelf niet meer. Voorzichtig wekte hij nog enkele andere engelen om ook eens mee te luisteren, want hij kon maar niet geloven, dat hij zich niet vergiste. Maar ook zij waren ervan overtuigd, dat ergens op de aarde de Ene Muziek geklonken had, al was het dan heel zacht.

Tesamen daalden zij in de donkere nacht op de aarde neer en zochten in het open veld, waar zij vroeger zo menig maal met hun mensenvrienden gedanst en gezongen hadden.

Wel wat verbaasd, omdat in deze vrije en open ruimte geen enkel mensenkind meer te vinden was, gingen zij zoeken in de richting van het geluid en kwamen langs de vele muren van de mensenhuisen. Steeds dichterbij klonk de muziek, maar niemand scheen er op te letten. Daar waar de huizen terugweken en meer van de sterrenhemel te zien was, konden zij de muziek duidelijker verstaan. Heel teer en heel zacht klonk het, maar zij herkenden duidelijk de bekende tonen van Gods Muziek! Wat waren de engelen blij! Voorzichtig gingen zij over een smal paadje naar een klein huis, dat alleen stond, wat verder van de anderen. In de schuur van dat kleine huis brandde een lichtje. . . . Engelen kunnen altijd overal binnenkomen, — zij kwamen dan ook binnen in deze schuur, die de stal was voor een paar koeien en een ezel.

Een klein kindje was geboren, een kindje van mensen, zoals er zovele geboren worden, op de aarde. Het had niet eens een wiegje en ook geen kleertjes! Zijn moeder had het in doeken gewikkeld en neergelegd in de kribbe, waaruit de dieren hun voedsel kregen. Maar bij de komst van dat kleine kindje had de Muziek weer geklonken juist als eenmaal, toen alles nog zo goed was op de aarde. Zou het nu weer worden, zoals het toen geweest was? Zou er weer blijdschap komen onder alle mensenkinderen? Zou de Godsmuziek van dit ene kleine kind in staat zijn, om die in al de mensenharten op te wekken?

Het was moeilijk om deze plek, waar al de vreugde van de hele aarde aanwezig scheen te zijn, te moeten verlaten en zich af te moeten wenden, van de stralende blik, waarmee de moeder naar haar kindje keek — maar de engelen wisten, dat zij ook voor de andere mensenkinderen te zorgen hadden, die onwetend van dit alles in duisternis en gemis voortleefden. Toen zij weer buiten waren gekomen in de donkere nacht, zeiden zij tot elkaar: „Wij moesten deze blijde boodschap aan alle mensenkinderen mee kunnen delen, zodat zij weten, dat Gods Muziek op aarde is teruggekeerd.” — Zij gingen weer terug in de richting vanwaar zij gekomen waren, maar in alle huizen sliepen de mensen nog een zware slaap.

Toen kwamen zij eindelijk in het open veld, waar zij op de aarde waren neergedaald en zongen daar samen hun blijde boodschap in een jubelzang, die wijd uitklonk over het veld : „Ere zij God ! — Vrede op aarde ! God heeft in de mensen een welbehagen !”

Als machtige orgelklanken rees deze zang op in de stille nacht.

Had iemand het gehoord ? Of was er niemand meer, die luisterde ?

Ja toch, een paar mensengestalten rezen overeind uit het donkere veld.

Drie arme herders waren het, die deze nacht de wacht hielden over hun kudden. Uit eerbied knielden zij neer en bogen het hoofd. Toen het lied verklonken was en de engelen weer waren heengegaan, stonden zij op en volgden de ster, die hen de weg wees naar het kleine kindje, het kindje, dat de mensen de Godsmuziek in hun eigen hart weer zou doen verstaan. De eenvoudige herders verstonden, wat voor anderen verborgen bleef, omdat zij konden luisteren en zich konden buigen.

Zij droegen de blijde tijding, die de engelen hun hadden megedeeld verder onder de mensen, opdat allen het kind, dat Gods Muziek weer op de aarde had gebracht, zouden aanbidden.

Vanaf dat ogenblik kan elk mensenkind, dat geluisterd heeft en zich heeft gebogen voor het kleine kind, dat later onder de mensen ging, om hen vreugde te brengen en hen de Godsmuziek opnieuw te doen verstaan, het kleine stukje daarvan, dat hij in zijn eigen hart draagt beluisteren. Hij kan die Muziek laten klinken en samenstemmen met die van anderen tot het wordt tot één groot gezang, dat wijd uit klinkt over de gehele aarde : „Ere zij God ! Vrede op aarde ! God heeft in de mensen een welbehagen !”

